

THRENODIA

FILIALIUM LAMENTORUM,

Non tam Literis quàm Lacrymis
conscripta

&

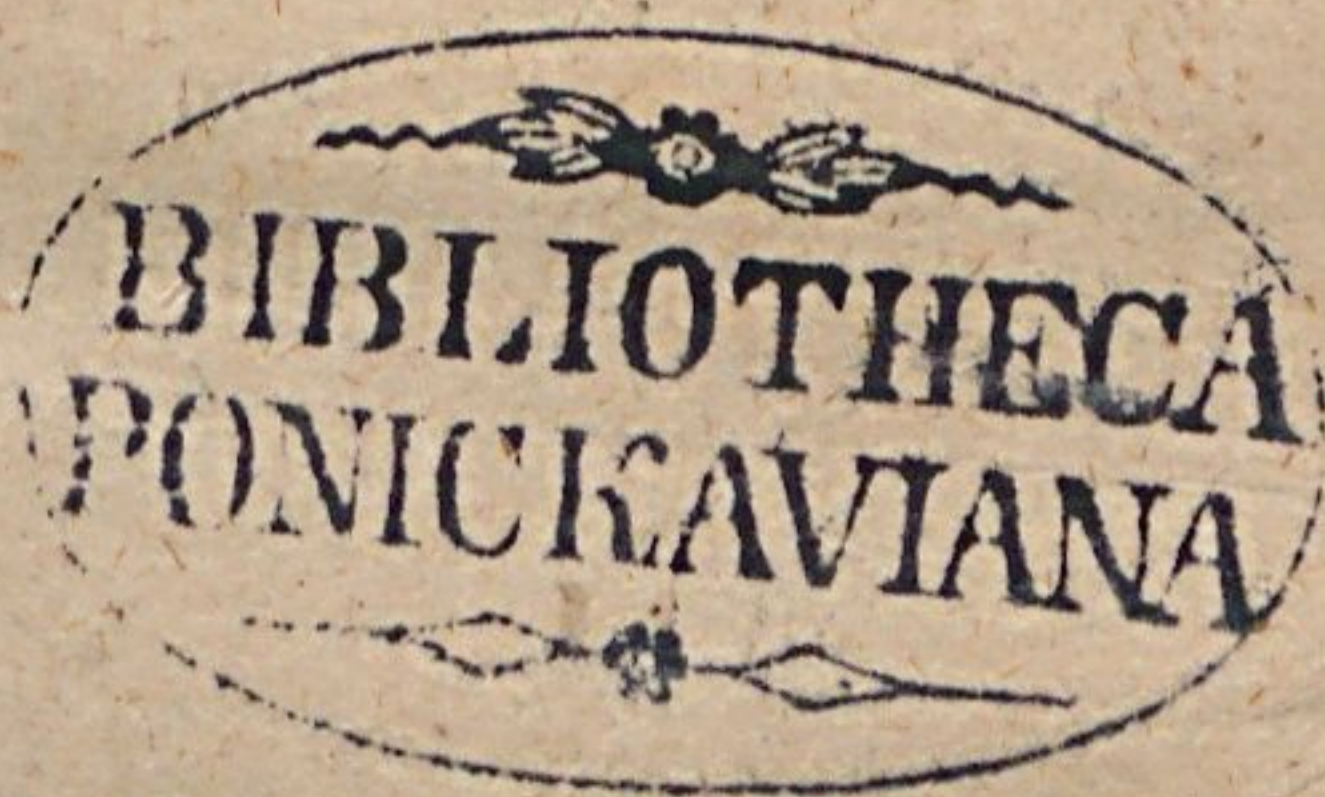
DILECTO GENITORI SUO

Propter Christum ad Tiresias Damnato inter
singultus cordolii acerbissimos cum fletu &
gemitu dicata

CHRISTOPHORO MAZARIO, S.S. Theol.
& Phil. Studiofo.

Hoc ergò deerat ad communem luctus acerbitem, ad
funestam Orci furentis rabiem sedandam, ad æstuantis
Cleri violentiam leniendam, ad publicas privatasque
clades augendas, ut Tuo quoque, Parens desideratissime,
parentaretur sanguine, ut Tu quoque innoxia licet ho-
stia in victimam Præfulum cederes lanienæ. O Te infausto natum sub
sidere Antistitem, cujus decantata pro Aris & Focis pietas, tam tristi
rependitur minervali! O tertiâ lunâ Natum Herculem, cui pro rese-
ctis ense veritatis Hydræ capitibus nova & retrò actis seculis inaudita
oriuntur sine occasu pericula! O fidissima Deo anima, cujus veritas
feritatem Leonum provocat, simplicitas vapulat, innocentia patitur:
dum en! sedibus propriis pulsus, ad Tribunalia violentorum protra-
ctus, sed dum non *subscriberes, pravis Judicium petitis*, inaudita
causâ condemnatus, & ad catastas, ad lenta supplicia immanissimè es
detrusus, ac proscriptus. Erubescite Hiero-Tyrannis, sævos exue vul-
tus crudelitas, parcite ungvibus Leones: Legati Dei, ab iniquitatis
fatellitibus, purpuratis Prædonibus, inaudita patiuntur: Legati Dei
(horresco referens) dum, infracti velut Athletæ, nuntium non remit-
tunt Religioni Orthodoxæ, ad mille mortes, easque quotidianas rap-
tantur, Et quod Ethnica non audebat in Christianos priscos feritas, aliū

L

ad foedissimos, ac variis insectis horridos detrudebantur carceres, alii ad operas serviles, vel ipsis mancipiis indignas (pudet certè Christianum illas proferre) cogebantur, omnibus miseriarum procellis jactabantur, fame, nuditate, verberibus, inclementiâ Hyemis, ad ultimum pene Spiritum torquebantur, & tandem ne quid intactum relinqueret mentitus amorem furor Tyrannorum, lymphati militis traditi potestati, pecorum ad instar ferro constricti per tam vastos Regionum tractus, viarumqve anfractus ad Triremes, (ô inauditum pro Christo supplicium!) prope mortui, cum Octo ex suis, itineribus & plagis exanimatos, desiderarent, abjiciebantur. Vicistis jam Manlii Pannonici feritate Neronem, Tyrannide Decium, suppliciorum gravitate Commodum, imò antevertistis, quicquid in Decade illa persecutorum, vel lugubre cogitatum, vel barbarè intentatum, vel sacrilegè contra Deum & homines perpetratum: cum illorum ingluvies tandem sanguine Christiano, prodigâ licet liberalitate, effuso, sit satiata: Vos Psillorum ad instar superstitem cadavera avarè exsugitis, crudelius excarnificatis, & ut vivorum umbræ ac inambulantiâ sepulchra pro Christo Captivi, graviore supplicio occiderentur, eos sustentatis tollitis, dum ausu nefario servatis miseros. At hoc feliciores Tigride illa verius quam homine Caligula dici meremini, quod cum ille unam Cervicem universo Populo Romano optaret, quo truculento hoc compendio Romam Orbis dominam subverteret; nec tamen obtineret; vos ad jus Delegatû, contra Christum conflatû, ac Ecclesiam Hungaricâ radicitus exterminandâ protractos, nec in minimo convictos nisi quod cõtra Deû & dictamè inculpatae conscientia Libidini vestrae non subscriberent, inclementer vinctos, primùm ad carceres perpetuos, verius Ergastula laboriosa, deinde, ut omnem præcluderetis elabendi occasionem, ad Transtra, omni genere suppliciorum graviora, agmine pleno actos propulstis: Ex secreto sine dubio Juliani, qui hanc optimam Christianos extirpandi rationem ratus, ut prius Tempia eorum clauderet, vel adimeret, Scholasqve tanquam virtutum & doctrinæ seminaria Hodogedis exueret; ac tandem sacris Gentilium omnes imbueret. Sed & hic vulpe illa callidiores, quod is in Exilium triste Ecclesiae Doctores moverit; vos, ne novas Christo plantarent Colonias exules, constantissimos veritatis Testes, ferro, milite, scopulis, Triremibus conclusistis. Sanè beati illi dicendi hodie veniunt, qui vel olim ad ostracismum damnati, vel ad extremas Thules Insulasqve relegati

relegati; imò nec eorum fors deploranda, qui solum pro veritate Religionis vertere jussi: hoc enim ipso, omnem sævientium importunitatem evitarunt. Et rectè sane evitarunt. Sæpius enim boni exulant *Franc. Pe-*
 (Abrahamos, Cicerones, Marios, Athanasios intellige) fures imperant. *trarcha de*
 Exilium certè non est supplicium (dicente Cicerone) sed per fugium *Remed.*
 & portus supplicii. Quid verò Tu, ò Genitor mitissime! quid vos Syn- *Fort.*
 athletæ ejus afflictissimi? Nonne tot & tantis laboribus fracti, Cœ-
 lum gemitibus impletis, nonne à tanto tempore vigiliis, fame, siti, fœ-
 tore, cladibus attriti conciditis? nonne erubescit canities vestra, rude
 donari pridem merita? Dicite Senes venerandi, si quis adhuc sensus
 doloris vobis est: Nonne gravium militum ad sanguinem usqve vos
 urgeant verbera? Vos, hinc labores conficiunt, illinc Cleri aggravant
 insultus, jam domesticorum affligunt sortes, nunc catastræ coarctant,
 hinc catenæ stringunt, deprimunt compedum pondera, fœtores op-
 primunt: Nulla nulla quies & in noctis quiete vobis est, semper suspi-
 ratis, quia nunquam respiratis. Sed quid, dum dies adlabitur? Re-
 labuntur omnia, & tristem subeunt recidivam miseri, dum ante ad
 molas velut asinarias loris agebantur: ubi audire erat clamorem velut
 Helciariorum, mutuam effœtorum senum auxilium flagitantium, u-
 bi vocalia mutorum ad Cœlum suspiria; ubi labantium sub onere ac
 nutantium senum poplites, suffusus nonnisi vidisses oculis, cum alter
 alterius infortunia intuebatur, alter, sed in eodem præcipitio deplora-
 bat sua, alter chara pignora, hic Conjugum miserandum statum, ille
 Ecclesiam laborantem necessitate fataqve postrema querulabantur.
 Quid amplius omnia hic incondito clamore ullulatusqve resona-
 bant: ipsi ipsi crudelitatis hujus administri tandem condolecebant, sa-
 xa deportata emolliebantur, fufis largiter lachrymis, & ne sacratis tra-
 ctarentur manibus, violenter excidebant. Sed quid hâc tempestate
 rerum agatur Vobiscum? Nempe, Crux sine luce, dolor sine fine.
 O pium Numen respice tam indignum & durum statum Tuorum!
Serva nos perimus. Quid verò mihi dabit, Parens patientissime,
ut pro Te his vegetis adhuc lacertis onera bajulasssem, & pondera,
vel, ut hâc vice solum inexplicabilia dictu Triremium subirem di-
scrimina. Certè non ita degenerem me natura formavit Natum,
non ita pietatem in Te meam ejuravi, quin indignum hoc honori
& hameris Tuis onus subirem. Meritò laudatur, muta aliqvi
à natu-

à natura Croesi progenies, quod dum Paternæ cervici ingruentia
 militis arma consternata videret, subitus horror vocalem reddidit,
 ac amor: Noli, inquit, ferire Regem miles. At si tam lugubre
 spectaculum aspicere mihi licui set, has ego palmas vivaciores ope-
 ri admovissem, me me totum pro salute Patris unici devovissem,
 immanitati hostium objecissem. Ciconia in parentem pietas notior
 & potior est, quam ut hic eam persequar, quæ etate lassos, alis
 excipit, & quævis humanitatis testatur officia. Utinam verò
 indulgentissimum Numen, id mihi conniveret, ut pro tam liberali-
 bus in me & studia mea ornamentis, vel nunc dum affectus perorat,
 opere testari valerem, scrupulum certè hoc iter pro Te, divinâ ful-
 tus ope, lubens calcarem. Si quidem dulciùs fertur, quod à plu-
 ribus fertur onus. Divisa in plures minus urgent mala. Non
 tango verò vulnus, quod & Te Pater optime & nos angit & tan-
 git. Quid vitæ & fortunarum Sociâ, quid Parens mea lectissi-
 ma? nonne cum abjecta Filiorum turbula (an inter tot Tragica
 discrimina, vita Tibi s. persit, an de funestis adversis vel sub Cælo,
 vel in Cælo triumphes) cum lamentis quæverula quæveritur? Non est
 dolor similis sicut dolor noster. Illa fidem Tuam obtestatur, illa fa-
 ta lachrymis eluit Tua, illa viduata omni solatio, suam & pignorum
 orbitatem deplorat. Omiserator hominum Deus respice propitius
 threnos Tuorum, audi, vide & vindica lamentantium gemitus, con-
 verte favoris vultum, post tot furores hostium: restitue clementer
 abreptum violenter, Filiis Patrem, sine quo orphani, inopes, mar-
 cesimus: Ecclesiæ Pastorem, sine quo Harpyis exposita misere con-
 ficitur; domesticis Patremfamilias, pro quo lugubres suspirant.
 O Ultor & Assertor maxime Deus! solve Captivitatem Tuorum, &
 omnium sortes lætioribus tandem aliquando tempera. Jam certè
 duplicantur lateres, veniat exoptatus Moyses: deficit auxilium hu-
 manum, affulgeat optatissimè divinum, & vastitatem, solitudinem
 hæreditatis Tuæ, dextera Excelsi immutet, reparet. Ad Te jam Pa-
 ter adversis inconcussa, singultiens & lamentis plena, decurrit oratio.
 Tibi succurrere, Tibi lachrymas abstergere, & fluentis oculorum
 meorum horridum cicatricibus & squallidum corpus mundare (si ta-
 men Terra & Mari dissitus ad Te pertingere possim) Te Anchisem
 meum

meum ex hoc incendio plusquam Trojano Aeneas pius educere, & ex vastis Oecani gurgitibus, ex tot scopulis ac sirtibus ad portum Bonae Spei provehere adnuitur. Te siquidem & quos Tibi eadem fortunam & constantiam gloria sociavit Amicos, Te, inquam, in hoc Gymnasium patientiae, officinam Tribulationis, Academiam Crucis, in qua per omnes aetates, per omnia Secula, ab incunabulis Ecclesiae, ad sanguinis usque diluvia, Christi desudarunt genuini Auditores: Te summus Arbitrer rerum Statorque, conveniente oculo, tanquam aeternitatis decreto, tantae Crucis certissimum Candidatum locavit, ut nempe animum inter fortunae turbines immotum, inter circumstrentia hostium tela infractum, ad ferocis militis verbera sibi semper similem, non secus ac obryzum igne, metallum Lydio lapide comprobaret. Videlicet: Teruntur sive olentia aromata, ut majorem de se promant fragrantiam, & rerum pulcherrima ne lateant attolluntur, ne rubigine foedentur, expoliuntur. Sane mens in solido fundata, & bene sibi conscia, ad omnem jactum humeros habet inexpugnabiles: super impone quantum libet, damni, infamiae, minarum, & supplicii, nullo fasce curvabitur, non vanis terriculamentis movebitur, Coelesti vel maxime imperterrita subsistet auxilio.

Hic igitur animis opus est his pectore firmo.

Ludentem certe & placide flantem, quivis vel de fece vulgi, scit tractare fortunam; at cum illa faciem mutat & exasperat, cum procellas ac persecutionum longe lateque exonerat tempestates, hanc non nisi emeriti & canam prudentiam graves [*utinam omnes & singuli*] norunt moderari Duces. Agite igitur sequacissimi Crucis Dominicae Praecones, & porro, quem pro Cathedris haecenus Populo Dei insinuastis callem, sequimini: Non vos vel suppliciorum gravitas, vel amor infanus Seculi, vel indigna Brabevis Christi pusillanimitas, vel ad *subscribendum* Antesignanorum aliquorum pronitas, dimoveat, a tam divinissimo, pro Jesu pati, proposito. Nemo, certe nemo, separabit vos a Charitate Christi. Ante omnia vero memori mente recoqvite, illud quod Theologum quemque maxime ornat, commendat, ac perficit: Orationem, ut armamentarium Ecclesiae, & praesidium turissimum, nobiscum sequimini: Meditationem, quam Coelestibus infixi, aeternaturisque, praesentem accerbitatem, futura gloria temperant fideles, sequimini: Tentationem tandem, sub qua desudatis spe optima accensi, tanquam Religionis sanctissimae individuum Comitem, & masculorum Doctorum, a mollibus sequestram & tesseram patienter sequimini. Tandem *patientia vincet sperando.*

L 3

Tanti

Tandem bona causa triumphat! Superanda omnis fortuna ferendo est.

Durum, sed levius sit patientia.

Quicquid corrigere est nefas.

Nam qui cum Christo patiuntur, una cum eo conglorificabuntur. Pleni certè sunt libri, plenæ sapientum voces, plenæ sacrarum pandectarum pagellæ, quæ uno quasi ore vobis acclamant, vos erigunt: Beatus qui corripitur à Domino. Taceo sanctissimorum & clarissimorum Virorum exempla: prætereo Abrahama extorres, Jobos, querulos, Danieles cum Gente universa sua peregrino sub jugo ingemiscientes. Sed quid Apostolos, felices illos Paganismi Triumphatores prætermitto? quorum universi, si Johannem eximas, professionem suam morte purpurarunt, coronarunt: Dies vero & chartæ me deficeret, si vel priscae Ecclesiæ Martyres, vel recentem Inquisitionem Hispanicam, aut Albani truculentiam, vel ferales Parisiensium Thedas, vel sexcentas alias factiosi Cleri Romani datas turbas enarrare vellem. Illas subiit Augustissima purioris Religionis Mater Germania, dolet Bohemia, & quia fatales sunt Regnorum periodi, nec uni alligatur loco cultus Dei, jam perpetitur, in agone posita Pannonia. Sed! Durate o piæ animæ, & vosmet porro rebus servate secundis. Vivit adhuc Deus & in medio hostium regnat potenter. Necdum Dextera Domini est abbreviata, quæ suum Jonam ex medio gurgite, Danielem ex fovea Leonum, Petrum ex conclamato carcere, eruere, Salvum educere, provehere potuit. Et si quosdam insolentia ac furor hostium terrenis exemit, ut vos pariter Stephanum pleni fide sequi, ac sic per vicissitudinem hanc optatam, ex vinculis erui debeatis: Beati estis. Sic catenis vincti de devictis hostibus, coram Deo æternum liberi ovabitis. Tu verò vitæ melior portio præsidiumque meæ, Parens desiderate, quem fors acerba divisit, conjunxit verò mihi dolor interminatus, vive sub tutamine & solatio supremi, in quotidianis mortibus, nostro porrò & Ecclesiæ futuro commodo. Vale & Redi. Tecum vivere, tecum mori fideratus desiderat Filius!

Interea (ut verè hic meas faciam Bornascii in Amphitheatro falsas lacrymas) tacebo ego vos ultimum nihil amplius dolitura Pannoniæ innocuum piamentum. Sæviant magna ingenia, quorum acrior semper vis, quò fortuna clarior. Nullus mihi vestri sanguinis vestigia dies exeret, nullus cursus recursusque temporum, nullus livor edax.

Majus

Majus ab Exilio nomen in Orbe venit,
 Totaque in hæc vota mea ibit Patria
 Spirantesque crocos, & in urna perpetuus Ver.
 Et proluant licet flumina, non delebunt, Devehant in Oceanum,
 patentior erit area famæ & immortalitati
 MARTYRUM HUNGARICORUM.

E I N I S.

ERRATA.

*Q*ua absente Autore per Typographi incuriam huic scripto irrepsere, Benevolus Lector, benevola mente promptaque manu corriget, lectorus: In Prefat. pag. 7. lin. 11. in mundi teatro. Pag. 11. lin. 31. Rasorum, p. 15. lin. 28. Szelepcheni. pag. 20. lin. ult. consuetudinem) octo. pag. 21. lin. ult. leg. Nikletio. pag. 22. lin. 1. Losoncensi, pag. 24. lin. 24. pretendebatur pag. 25. lin. 26. Czusy, pag. 27. lin. 17. Torvum, pag. 28. lin. 20. Tonitruibus. pag. 29. l. antep. leg. consternabantur. p. 30. S. 28. l. 5. Gutam. & lin. 13. panicibus. & lin. 23. herbam porreximus. pag. 31. S. 31. lin. 7. leg. Discrimen. pag. 32. lin. 21. leg. quia juxta. pag. 33. S. 33. lin. 9. leg. secum a port. pag. 34. lin. 15. aqua cum oleo bajulans. pag. 34. S. 34. lin. 13. leg. semper Eam ad id. pag. 3. lin. 6. Bathory. & lin. 21. sodes magis. ib. S. 25. lin. 2. Michalek erat. pag. 36. lin. 3. Sutortulo, & lin. 20. Affectum vellet. Ibid. S. 36. lin. 2. Ex oppido. pag. 4. S. 2. lin. 2. bini quique, & lin. 11. Incendebatur. pag. 41. S. 45. lin. 7. rupes nihil aliud. pag. 42. S. 46. lin. 3. Adriatici clara. pag. 44. lin. 8. neque egrediendi ad auras, neque & c. pag. 44. S. 49. lin. 9. appulimus ad portum.

X 238 936C

Q 17: 932

MUSEUM HISTORICUM

1713

von

B.I.G.

Farbkarte #13

Black
3/Color
White
Magenta
Red
Yellow
Green
Cyan
Blue

ODIA

ENTORUM,
vām Lacrymis

II i
3321

TORI SUO
mes Damnato inter
simos cum fletu &
ta

ZARIO, S.S. Theol.
oso.

unem luctus acerbitatem, ad
diem sedandam, ad æstuantis
am, ad publicas privatasque
voqve, Parens desideratissime,
Tu quoqve innoxia licet ho-
næ. O Te infausto natum sub
Aris & Focis pietas, tam tristi-
tum Herculem, cui pro rese-
& retrò actis seculis inaudita
ma Deo anima, cujus veritas
as vapulat, innocentia patitur:
ribunalia violentorum protra-
vis *Judicum peistis*, inaudita
lenta supplicia immanissimè es
Tiero-Tyrannis, sævos exue vul-
es: Legati Dei, ab iniquitatis
naudita patiuntur: Legati Dei
Athletæ, nuntium non remit-
ortes, easqve quotidianas rap-
nChristianos priscos feritas, alii

THECA
AVIANA

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
(SAALE)